

**Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы
Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитетының
каары**

№ 2

2018 елның 30 марта

**2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән
2032 елга кадәр Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы Мөслим
авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең
транспорт инфраструктурасын комплекслы
үстерү программасын раслау туринда**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт туринда» 2007 елның 02 мартандагы 255-ФЗ номерлы, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы каары нигезендә «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасына карата таләпләрне раслау туринда» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2013 елның 14 июнендәге 502 номерлы каары нигезендә, Мөслим авыл жирлеге муниципаль берәмлеке Уставына таянып, Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР ИТТЕ:

1. 2018-2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга кадәр Мөслим авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын расларга.
2. Әлеге каарны Мөслим авыл жирлегенең мәгълумат стендларында иғълан итәргә һәм Чистай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://chistopol.tatarstan.ru>) урнаштырырга.

**Мөслим авыл жирлеге
башлыгы**

Ш.А. Мәссаров

Мөслим авыл жирлеге
Башкарма комитетының
2018 елның 30 мартандагы
2 номерлы қаары белән

РАСЛАНГАН

**«2018 – 2021 елларга һәм перспектива белән 2032 елга ҡадәр
Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Мөслим
авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү»**

программасы

Мөслим авылы

Эчтәлек

1. Программа паспорты
2. Гомуми белешмәләр
3. Ижтимагый транспорт
4. Урам-юл чөлтәре
5. Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре
6. Урам-юл чөлтәрен оптимальләштерү
7. Транспортны туктау һәм озак вакытлы саклау урыннарын оештыру
8. Жәяүлеләр урамнары һәм велосипед юллары системаларын булдыру:
мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртәләрсез мохит тәэмин итү

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге муниципаль берәмлекенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы паспорты

Исеме

2021 елга кадәр Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Мөслим авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы.

Муниципаль заказ бируче

Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитеты

Программаның урнашу урыны

Россия, Татарстан Республикасы, Чистай муниципаль районы, Мөслим авылы, Бахта, Яңа Урал пос.

2021 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Мөслим авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы түбәндәгө документлар нигезендә эшләнгән:

- «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2014 елның 29 декабрендәгө 456-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә;

- Россия Федерациисе Хөкүмәтенең «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның 25 декабрендәгө 1440 номерлы карагы нигезендә;

- Татарстан Республикасы Президентының «Муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 06 июнендәгө 326661-МР номерлы боерыгы нигезендә.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, әлеге системаларның ышанычлылыгын арттыру һәм Чистай муниципаль районының Мөслим авыл жирлегендә кешеләр яшәве өчен уңайлы һәм имин шартлар тәэмин итә торган беренче чираттагы чарагарны үз эченә ала.

Гомуми мәғълүмат

Әлеге муниципаль берәмлек Чистай районының көньяк өлешендә урнашкан, аның административ үзәге - Мөслим авылы. Мөслим авыл жирлеге Чистай муниципаль районының Гаделша авыл жирлеге, Тат.Талкышы авыл жирлеге, Нарат-Елга авыл жирлеге, Тат.Баганалысы авыл жирлеге белән чиктәш.

Транспорт комплексы.

Тышкы транспорт.

Авыл жирлеге территориясендә тышкы транспорт бер төр - автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән. Торак пунктта тышкы транспортның күләме зур түгел.

Барлыгы жирлек аша төбәк әһәмиятендәгә бер автомобиль юлы уза.

Мөслим авыл жирлеге чикләрендә автомобиль юлының озынлыгы якынча 20 км тәшкил итә. Автомобиль юлы Мөслим авылы һәм Бахта авылы торак пунктлары аша уза.

Шулай итеп, Программаның тышкы транспортны үстерү өлешендә түбәндөгө чаралары булачак:

- Муниципаль берәмлекнен территориаль планлаштыруында региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә ала (бөтен чор).
- Автомобиль юлларын перспективалы төзү коридорларын резервлау (бөтен чор).
- Муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү өчен жир кишәрлекләрен бүлеп биругә ярдәм күрсәту (бөтен чор).
- Федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларыннан һәм саклау зоналарыннан файдалану режимын үтәүне тәэмин итү (бөтен чор).

Иҗтимагый транспорт.

Транспорт - халыкны һәркем файдалана алырлык транспорт белән тәэмин итүче житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында продукциянен төрле төрләрен күчәрә торган икътисадның һәм халыкның йөк ташуга ихтыяжларын канәгатыләндөрә торган жирлек инфраструктурасының мөһим состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның йөк ташуга булган ихтыяжларын тулысынча канәгатыләндөрү һәм жирлекнен уңышлы эшләве өчен кирәkle шарт булып тора.

Мөслим авыл жирлеге территорииясендә автотранспорт предприятиеләре юк.

Мөслим авыл жирлеген район үзәге белән бәйләүче дайми автобус транспорты хәзерге вакытта юк. Жирлектә максатчан хәрәкәт итүләрнен күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлларына туры килә.

Урам-юл чөлтәре.

Урам-юл чөлтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп барлыкка китерүче элементы булып тора. Юллар чөлтәрен һәм инфраструктура объектларын жирлекне комплекслы үстерүдә үстерү ин социаль әһәмиятле мәсьәләләрнен берсе булып тора.

Жирлектә автомобиль юлларының шактый өлеше асфальт-бетон өслекле.

Мөслим авыл жирлегенен урам-юл чөлтәре үзенчәлеге

№ т./б.	Урамның исеме	Озынлығы, м	Юл өлешенең киңлеге, м	Урамда урнашкан объектлар
Мөслим авылы				
1	Первомайская ур.	500	4	
2	Центральная	810	4	кибет
3	Пионер ур.	1000	4	Мөслим авыл жирлеге Башкарма комитеты, Мәдәният йорты
4	Комсомол ур.	950	4	
5	Октябрь ур.	1650	4	кибет
6	Школьная ур.	1050	4	уч. табиб амбулаториясе, мәктәп балалар бакчасы
7	Озерная урамы	550	4	
8	Полевая ур.	1000	4	
Бахта авылы				
9	Колхоз ур.	1200	4	
10	Садовая ур.	710	4	

11	Широкая ур.	1100	4	
12	Овражная ур.	760	4	

Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре.

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерүнен төп өстенлекләре тубәндәгеләр булырга тиеш:

- гамәлдәге урам-юл чөлтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- гамәлдәге грунт юлларында каты еслекле юллар төзү.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспортны үстерү хакимиятнен төрле баскычлары: федераль, төбәк, муниципаль уртак тырышлыкларына юнәлдерелгән комплекслы якын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авыл жирлегенең транспорт системасын үстерүне планлаштырганда районның һәм тулаем регионның транспорт системасын перспективалы үстерүне исәпкә алырга кирәк. Авыл жирлегенең транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуңа күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйле барлық бурычларны хәл итү муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре қысаларында гына хәл ителә алмый. Программадагы күрсәткечләрне транспорт инфраструктурасын үстерү буенча барлық дәрәҗәләрдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашыру тәкъдим ителә. Жирле үзидарә органнарының бурычлары булып дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәэмин итү буенча оештыру чарапары, Чистай районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр әзерләү тора.

Транспорт инфраструктурасын үстерүнен төп юнәлешләре федераль дәрәҗәдә Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2008 елның 22 ноябрендәге 1734-р номерлы боерыгы белән расланган Россия Федерациясе транспорт стратегиясе белән билгеләнде.

Транспорт стратегиясе нигезендә транспорт системасын үстерүнен стратегик максаты - конкурентлыкка сәләтле сыйфатлы транспорт хезмәтләрендә икътисадны һәм җәмгыятьне инновацион социаль юнәлешле үстерү ихтияжларын канәгатьләндерү.

Нәтижәле конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен төп өлеш кирәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;
- югары житештерүчәнлекле имин транспорт инфраструктурасы һәм алар конкуренциягә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәэмин итәрлек дәрәҗәдә кирәkle транспорт чарапары;
- транспорт хезмәтләренен тәкъдимнәр дәрәҗәсен сорап өстендә арттыру өчен шартлар тудыру (югыйсә көндәшлек тирәлеге булмаячак).

Муниципаль берәмлек транспорт комплексын үстерү өлешендә гамәлләр

Программа каарлары нигезендә муниципаль берәмлекнең торак пунктларында урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләүнен муниципаль максатчан программасын эшләү һәм кабул иту	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Автомобиль юллары классификациясе нигезендә жирле эһәмияттәге автомобиль юллары исемлеген раслау.	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Территорияләрне планлаштыру документларын	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021

Эшләү белән комплекста хәл ителә торган юл хәрәкәте иминлеге буенча чарапар комплексын эшләү һәм гамәлгә ашыру		
Торак пунктлар урамнарында реконструкцияләү, ремонтлау, каты өслек урнаштыру	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Юлларны һәм тротуарларны комплекслы төзү	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Тукталыш мәйданчыклары жиһазы һәм жәмәгать транспорты өчен павильоннар урнаштыру	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын инвентаризацияләүне паспортлаштыруны үткәру, жирле әһәмияттәге автомобиль юллары белән мәшгуль жир кишәрлекләрен бүлеп бирү полосаларын билгеләү, теркәү	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021
Автомобиль юлларында һәм жирлек урамнарында барлық инженерлық корылмаларының техник торышын бәяләүгә кирәkle реконструкция яисә яңа төзелеш срокларын һәм куләмнәрен билгеләү	Мөслим авыл жирлеге	2018-2021

Урам-юл чeltәren оптимальләштерү

Югарыда билгеләнгән өстенлекләргә туры китереп, авыл жирлегенең транспорт комплексы үсешенең өстенлекле юнәлешләре нигезендә, Программа нигезендә урам-юл чeltәren оптимальләштерү буенча түбәндәгеләр күздә тотыла.

Программа белән нормативлар нигезендә магистраль урам-юл чeltәre чeltәren формалаштыру буенча тәкъдимнәр бирелә.

Авыл торак пункты һәм авыл жирлеге чикләрендә урам чeltәrenең төп исәпхисап параметрлары 42.13330.2011 “Шәhәр һәм авыл жирлекләрен шәhәр төзелеше, планлаштыру һәм төзү” кагыйдәләр жыелмасы нигезендә кабул ителә.

Урам-юл чeltәren төзү нигезенә авылның гамәлдәге һәм планлаштырылган районнары арасында багланышлар санын арттыру һәм авылның урам-юл чeltәren төбәкнең автоюл системасына керту идеясе салынган.

Дәрәжә буенча урамнар иерархиясендә аларның һәркайсының аркылы профиле үтәлөргә тиеш.

Генераль план проектында торак пунктның урамнары һәм юлларының проектлана торган аркылы профильләре китерелгән. Текст материаллары составында китерелгән чираттагы профильләр һәм Нигездә китерелгән чишелешләр схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау эшләрен башкарганда регламентлаштыруучы нигезләмәләр буларак карала һәм тәгаенләнергә мөмкин. Үзгәрешләрнең киңлеге, юл чишелешләре тибы һәм хәрәкәтнең төп юнәлешләре үзгәрешсез калырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең комплекслы транспорт схемасын әзерләгәндә, әлеге аркылы профильләр һәм чишелешләр схемалары төзәтөлөргә мөмкин.

Авыл урамнары һәм юллары классификациясе проектның график өлешендә сурәтләнгән («Транспорт инфраструктурасын үстерү картасы» материалларны нигезләү буенча). Аркылы профильләрне тамгалау шул ук схемада китерелгән.

Яңа торак төзелеше районнарында урамнары һәм юлларны проектлагандың кызыл сыйыкларда урамнарының проект киңлеген сакларга кирәк, бу алга таба жир кишәрлекләрен тартып алу һәм урамнары киңайту максатыннан капиталь төзелеш объектларын жимерү буенча кыйммәтле чарапарны гамәлгә ашырудан качарга мөмкинлек бирәчәк. Проектлы урамнар, норматив юнәлешләр үтәү таләбе үтәлсөн өчен, шул рәвешле рельефта урнаштырылырга тиеш. Катлаулы геоморфологик

факторлар булу шартларында төп урамнарны проектлауга һәм төзүгә аерым игътибар берергә кирәк.

Машина қую һәм озак вакытлы транспорт саклау урыннарын оештыру.

Авыл жирлеге территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятиеләр участоклары чикләрендә һәм жирлектә яшәүчеләрнең йорт участокларында гамәлгә ашырыла.

Жирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк.

Алга таба, халыкны автомобилльштерү дәрәжәсен фаразлана торган арттыруны исәпкә алыш, җәмәгать билгеләнешендәге биналар янында автомобилльләр қую урыннарын оештыруны күз алдында тотарга кирәк.

Ведомство һәм йөк автомобилльләре жирлекнең коммуналь-склад һәм агросәнәгать зонасында саклауда булыр дип көтелә. Халыкның жиңел автомобильләрен дайми һәм вакытлыча саклау йорт янындагы кишәрлекләр чикләрендә күздә тотыла.

Әлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чараплар:

1. Төзелеш өчен бүлеп бирелә торган участокларда җәмәгать билгеләнешендәге биналарның проект сыйдырышлылығы нигезендә кирәkle санда парковка урыннары булдыруны административ чараплар белән тәэммин итү (бөтен чор);
2. Хезмәт күрсәту объектлары янында автомобилльләр қую урыннарын төзү (бөтен чор);
3. Иҗтимагый автомобилльләр қую урыннарын оештыру.

Жәяүлеләр өчен урамнар системасын төзү: мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртә мохитеннән башка тәэммин итү.

Экологик чиста мохиткә ярдәм итү өчен, корреспонденция өчен зур булмаган кисемтәләр булганда, торак пунктлар территориясендә Программада жәяүлеләр урамнары системасы каралган.

Жирлек программасы халыкның мобиЛЬ төркемнәре аз булу өчен киртә мохите булдыруны күздә tota. Шул максаттан чыгып, иҗтимагый биналарны проектлаганда, киртә мохитеннән башка гына барлыкка килгән барлык кирәkle таләпләрне һәм тротуарларның норматив тайпышлары булган пандуслар урнаштыру буенча таләпләр куелырга тиеш.

Әлеге бүлек буенча чараплар:

1. Күпчелектә жәяүлеләр йөри торган урамнар системасын формалаштыру (исәпхисап вакыты - перспектива);
2. Төзүчеләрнең киртәләрсез мохит булдыру буенча таләпләрне үтәүләрен административ чараплар белән тәэммин итү (бөтен чор).